

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C23.

ASIA:

Steinassa olevan lähetyksen rap. no 1.

Ministeri Artti.

3/6 1932.

Roomassa, kesäkuun 3 päivänä 1932.

N:o 534 (K.50)

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
10/6.32	8/16/100 D. i. 32	LML
	OSASTO	ASIA
5	E 23	

Herra Ministeri,

Täten on minulla kunnia lähettää Teille, Herra Ministeri, Suomen Ateenassa olevan lähetystön raportti N:o 1, jonka otsikkona on:

Hallituspulan synty ja selviäminen Kreikassa.

Vastaanottakaa, Herra Ministeri, erinomaisten kunnioitukseni vakuutus.

Pietari Otte:

5
Vapaaherra A.S. YRJÖ-KOSKINEN,
Suomen Ulkoasiainministeri,
Helsinki.

Suomen A t e e n a SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

RAPORTTI n:o 1.

Rooma ssa 3 p:nä kesä kuuta 1932.

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
8/6/32	10/6/32	10/6/32
10/6/32	10/6/32	10/6/32
10/6/32	10/6/32	10/6/32

Asia: Hallituspulan synty ja
selviäminen Kreikassa.

Veniselos on epäilemättä nykyajan merkkimiehiä, poliitik-
kona yleismaailmallista tasoa, ihmisenä erinomaisen miellyttävä,
mutta kaikista menestyksistään huolimatta verrattain vähän luot-
tamusta herättävä, sillä kuuluisa oveluutensa kuultaa hänen
herttaisen naamionsa läpi. Kreikassa hän on paljon enemmän kuin
päättään pitempi kaikkia muita sekä älyltään, että varsinkin
työtarmoltaan ja häikäilemättömyydeltään, joka kovettuu sääli-
mättömyydeksi, kun hänen politiikastaan on kysymys. Hänen muis-
tinsa on ilmiömäinen, ja asiain sekä henkilöiden tuntemuksen-
sa sen mukaisesti tavaton. Ja mitä työkykyyn tulee, olen kuul-
lut sanottavan, että hän on ainoa Ateenan hallituspöytä, jo-
ka noudattaa vahvistettuja työaikoja ja joka pysyy työnsä ää-
ressä sinäkin suurena osana vuotta, jolloin Ateena lähättää
kuumuudessa, ja sen miesväki politikoi kahviloissa, joita kaik-
ki katuviereet ovat täynnä. Hän on nyt neljä vuotta yhteen
jaksoon johtanut maansa kohtaloita ja suorittanut hyvin huomat-
tavan ja menestyksellisen työn. On siis varsin merkittävä ta-
paus, että hän nyt on kukistunut ja saanut luovuttaa halli-
tusohjat toiselle miehelle - toistaikseksi, sillä hän tulee

Jakelu (alempana olevien ohjeiden mukaan):

- 1) Tavallinen. _____
2) Tavallinen ja lisäksi _____ lle.
3) Ei tiedoituksiin. _____
4) Ei tiedoituksiin, mutta _____ lle.

kyllä takaisin, jos elää. Hän on syntynyt 1965 ja on siis 67 vuoden ikäinen, mutta harvinaisen eloisa ja hyvissä voimissa. Hänen toimintansa valtiomiehenä on ainakin suurin piirtein yleisesti muistissa. Se on niin rikas, että on vaikea uskoa hänen vasta parikymmentä vuotta olleen johtavilla paikoilla, nimittäin vuodesta 1910, jolloin hän tuli ensi kerran pääministeriksi, vähän aikaisemmin siirryttyään Ateenaan Kreetasta, jossa hän oli voimakkaasti toiminut kreikkalaisena patrioottina saaren Kreikkaan yhdistämisen hyväksi.

Kreikassa hän tavallaan nauttii arvonantoa eikä kukaan kieltäne, että hän on sydämestään isänmaanystävä - ei kukaan muu kuin monarkistipuolue,^{x)} jonka vihan häntä kohtaan olen itsekin ehtinyt todeta tämän puolueen kannattajissa. Nämä tietävät, että hän on tasavaltalaisen aatteen vahvin tuki maassa. Nämä eivät kuitenkaan olisi yksin saaneet häntä kukistumaan, sillä parlamentissa hänellä on ollut vahva asema, mutta myöskin tasavaltalaisia puolueita oli oppositiossa. Ja oppositiolla oli nyt vahva valtti käsissään, nimittäin maan erittäin vaikea taloudellinen asema ja huonot finanssit. Ne eivät kyllä ole Veniseloksen syytä, sillä hän on voinut ylpeästi viitata siihen, että raha-asiat hänen hallituksensa aikana jatkuvasti paranivat ja alkoivat muuttua huonoiksi vasta kahdeksan kuukautta sitten, nimittäin Englannin kultakannasta luopumisen jälkeen. Mutta ymmärrettävää on, että jyrkät toimenpiteet, joihin hallituksen on täytynyt ryhtyä, silti voimatta pelastaa maata pulasta, herättivät laajaa tyytymättömyyttä. Näyttää siltä, että Veniselos, ensin selitettyään suostuvansa ottamaan osaa mihin hallituksen järjestelyyn hyvänsä maan pelastamiseksi, lopulta mielihyvin astui syrjään antaakseen tyytymättömille tilaisuuden koettaa

x) Henkilö, joka on kauan asunut Kreikassa seurustellen suuren yleisen eikä poliitikkojen piirissä, on kuitenkin vakuuttanut, ettei Veniseloksella ole kansansuosiota, pikemmin päinvastoin.

voimiaan. Ne sisäpoliittiset olosuhteet, joissa hallituksen muutos tapahtui, olivat monessa suhteessa dramaattiset ja kiintoiset sekä erittäin kuvaavat Kreikan oloille.

Yhtenä tärkeänä kysymyksenä, joka ratkaistiin juuri Veniseloksen hallituksen viimeisinä päivinä, oli kysymys uusista vaaleista. Ei kuitenkaan niiden pitämisen ajankohdasta, sillä nyt muodostettu uusi hallituskin on samalla kannalla kuin Veniselos, joka selitti, ettei hän suostu panemaan toimeen vaaleja ennen Lausannen konferenssin päättymistä, jottei tänä tärkeänä ajankohtana syöksisi maata sisäisiin taisteluihin ja vetäisi hallituksen huomiota pois konferenssista. Tärkeämpi oli kysymys siitä, minkälainen vaalitapa otettaisiin käytäntöön. Vaalijärjestelmä on kauan ollut Kreikalle hyvin mutkikas kysymys, sillä esim. v. 1926 käytettiin suhteellista vaalitapaa, mutta Pangaloksen diktatuurin kukistumisen jälkeen vuodesta 1928 saakka enemmistövaalitapaa. Laki määrääkin tätä nykyä enemmistövaalitavan käytettäväksi, mutta siitä huolimatta Veniseloksen hallitus ehdotti lakia, jonka mukaan ensitulevat vaalit toimitettaisiin suhteellisen vaalitavan mukaan.

Mistä tämä omituiselta tuntuva esitys? Parlamentin kiihkeissä keskusteluissa Veniselos selitti asian suoraan ja peittelemättä: ne jyrkät toimenpiteet, joihin hallituksen on täytyntä ryhtyä maan raha-aseman pelastamiseksi, ovat synnyttäneet tyytymättömyyttä ja tulevat vielä synnyttämään; tämä johtaa joukon tasavaltalaisiakin oppositioon ja hän pelkää näin syntyneen tilanteen enemmistövaalitavan ollessa käytännössä johtavan siihen, että monarkistinen puolue saa enemmistön, vaikka sen ohjelman pääkohdan takana on vain valitsijain vähemmistö; tämän tilapäisen enemmistön nojalla puolue voisi saattaa nykyisen valtiomuodon vaaraan ja syöstä maan vaaralliseen kuohuntatilaan. Hän on kyllä kolmesti ehdottanut monarkisteille kansanäänestyksen toimeenpanemista valtiomuotokysymyksen lopullista ratkaisua varten, mutta puolue ei ole sii-

hen suostunut. Toisaalta oltiin tietävinään, että puolue tilapäisen enemmistön nojalla hallitukseen päästyään alkoi järjestellä tärkeimpien kaupunkien varusväet mieleisikseen ja siten panna toimeen itse kontrolloimansa kansanäänestyksen sekä palauttaa monarkian. Veniselos sanoi myöntävänsä enemmistövaalitavan puutteellisuudet eikä toisaalta vastustanut sitä suhteellisen vaalitavan vastustajain väitettä, että tämä vaalitapa ehkäisee pysyvien hallitusten muodostamisen, mutta edellä selitetyistä taktillisista syistä hän nyt tahtoi suhteellista vaalitapaa käytettäväksi ensi vaaleissa.

Tämä ehdotus hyväksyttiin huolimatta monarkistien vastarinnasta ja suhteellinen vaalitapa päätettiin ottaa tilapäisesti käytäntöön.

Samanaikaisesti yritettiin Veniseloksen suostumuksella hallitus^opuhjan laajentamista, n.s. ekumeenisen hallituksen, kaikkien puolueiden kokoomushallituksen muodostamista parhaana hallituksena nykyisissä vaikeissa oloissa. Monarkistisen puolueen kieltäytyminen siihen osaaottamasta teki nämä aiheet tyhjiksi.

Keskellä näitä kiihkeitä keskusteluja syntyi maassa vaarallinen lakkoliike, jonka aloittivat posti-, lennätin- ja puhelinvirkaillijat. Aiheena oli huono taloudellinen asema, mikä on ymmärrettävää, sillä palkat Kreikassa ovat miltei ek-sistenssirajan alapuolella. Valtion tiliviraston alemmat virkamiehet päättivät yhtyä siihen, samoin finanssitarkastusviraston virkamiehet. Ateenan leipurityöläiset ja raitioteiden henkilökunta osoittivat samoja taipumuksia, ja kommunistitkin alkoivat liikehtiä kohottaen punaisen lipun eräällä Ateenan torilla. Veniseloksen hallitus toimi hyvin tarmokkaasti näitä lakkoliikkeitä vastaan ja parlamentin kaikkien puolueiden kannattamana alkoi jyrkästi sovelluttaa virkamiehiin lakia, joka leimaa rikokseksi valtion virkamiesten lakon säättäen vankeus-

rangaistusta lakon johtajille 5 vuoteen saakka ja siihen yhtyneille 1 vuoteen saakka. Lakkoliikkeet saatiin tukahdetuiksi.

Veniselos esitti samaan aikaan parlamentille uuden lain jonka mukaan hallitus saisi oikeuden ryhtyä jyrkkiin ehkäisytoimenpiteisiin niiden sanomalehtien suhteen, jotka häikäilemättömällä taistelulla hallituksen finanssitoimia vastaan tekivät sille mahdottomaksi toimia riittävän tarmokkasti maan raha-aseman pelastamiseksi. Veniselos teki asiasta kabinettikysymyksen selittäen, että hänen on mahdoton hallita ilman tätä lakia. Hän kohtasi parlamentissa vastustuspuolueiden taholta mitä jyrkintä vastarintaa, ja tähän kysymykseen hän kukistui.

Hallituspuolan selvittämiseksi yritettiin erilaisia keinoja. Veniselos itse erohakemuksensa jättäessään lienee huomauttanut tasavallan presidentille vaarasta, joka uhkasi, jos hallituksen muodostaminen jätettäisiin monarkistipuolueelle, Kansanpuolueelle, niinkuin se itseään kutsuu, tai Edistysmielisten liitolle, jolla myöskin väitetään olevan monarkistisia taipumuksia. Aluksi suunniteltiin tasavaltalaista kokoomushallitusta, mutta tämä aije meni karille erimielisyyteen siitä, onko uudet vaalit toimitettava viipymättä vaiko vasta Lausannen konferenssin jälkeen. Sellainenkin suunnitelma sukelsi esiin joidenkin poliitikkojen mielessä, että parlamentti antaisi pulan vuoksi Veniselokselle oikeuden järjestää omalla vastuullaan raha- ja finanssikysymykset. Tämä aije ei päässyt alkutaipaleellekaan, sillä Veniselos vastasi kysyttäessä: olen useaan kertaan jyrkästi selittänyt, etten rupea diktaattoriksi.

Hallituksen muodosti työläis-agraaripuolueen johtaja Papanastassiou, joka samalla otti itselleen ulkoasiain salikun sekä myöskin sotaministeriön. Rahaministeriksi jäi Veniseloksen hallituksesta siihen äskettäin liittynyt Varvaressos.

Hänen puolueensa ei ole nimestään huolimatta sosialidemokraattinen vaan eräänlainen tasavaltalainen liitto, jonka hän itse on perustanut, Papanastassiou on tuttu henkilö Kreikan politiikassa, johon hän ilmestyi samoihin aikoihin kuin Veniselos. Hänen 1910 perustamansa Sosiologisen ryhmän hajottua, hän liittyi Veniseloksen liberaaleihin, mutta ei kauan toiminut yhdessä hänen kanssaan. Hän on aina ollut vakaumuksellinen tasavaltalainen, ja hänen pääministerinä ollessaan 1924 julistettiin Kreikassa tasavalta.

Papanastassioun hallitukselle ei ennusteta pitkää ikää eikä tietenkään helppoa työtä. Häntä kunnioitetaan senkin vuoksi, että hän nyt muiden oppositiopuolueitten syrjään vetäytyessä yksin pelasti tilanteen. Hänen ohjelmansa pääkohdista mainittakoon seuraavaa. Uudet vaalit toimitetaan elokuun lopulla tai viimeistään syyskuun alussa, riippuen Lausannen konferenssin päättymisestä. Tärkeimpään kysymykseen, ulkomaisiin velkoihin nähden hän on vakuuttanut, että kaikin keinoin koetetaan taata velkojille suurin määrä, minkä maan taloudellinen asema sallii. Hallinnossa uusi pääministeri aikoo totetuttaa mitä jyrkintä säästäväisyyttä. Ulkomaisessa kaupassa pyritään edelleen saamaan aikaan vaihtokauppaa. Ulkopolitiikassa ei tule tapahtumaan muutoksia, sillä Kreikan ulkopolitiikka on kerta kaikkiaan määrätty pyrkimään rauhan ja ystävyyden säilyttämiseen kaikkien maiden kanssa. Balkanin yhteistoimintapyrkimyksille Papanastassioun odotetaan antavan vauhtia, sillä hän on aina ollut sen innokas kannattaja. -

Veniselos on siirtynyt hyvin tarvitsemaansa lepoon, kunnes tulee jälleen hänen aikansa astua maansa johtoon. Kun toiset ovat kuluttaneet voimansa ja auktoriteettinsa raskaassa taloudellisessa kamppailussa, kääntynään kaiketi jälleen hänen puoleensa, sillä hän on Kreikan "vahva mies".

Roomassa, kesäkuun 3 päivänä 1932.

Atli

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C23.

ASIA:

Itäenassa olevan lähetystön rap. no 2.

Ministeri Setti.

Roma, 10/6 1932.

Roomassa, kesäkuun 10 p:nä 1932.

N:o 562 (K.55)

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
№	9 161 h.c.	15 32
15/6-32		
WYHÄ		
	5	23.

Herra M i n i s t e r i .

Täten on minulla kunnia lähettää Teille, Her-
ra M i n i s t e r i , Suomen Ateenassa olevan lähetys-
tön raportti N:o 2, jonka otsikkona on:

Veniseloksen paluu hallitukseen.

Vastaanottakaa, Herra M i n i s t e r i , erinomai-
sen kunnioitukseni vakuutus.

Puolustusministeri.

Vapaaherra A.S. YRJÖ-KOSKINEN,
Suomen Ulkoasiainministeri,
H e l s i n k i .

Salainen.

A T E E N A S S A S S A O L E V A L Ä H E T Y S T Ö .

RAPORTTI n:o 2

Rooma ssa 10 p:nä kesä kuuta 1932.

ULKOASIAINMINISTERIÖ
9/16/32
15/6-32
5° C23

Asia: Veniseloksen paluu
hallitukseen.

Niiden diktatuurimaiden joukossa, joissa minulla on kunnia edustaa Suomea ja joissa hallitukset pysyvät vakaasti paikoillaan kypsyen ja toivottavasti viisastuen viroissaan, sattuu olemaan parlamentaarisesti hallittu Kreikka. Silti sielläkin on ollut varsin vakava hallitus, sillä neljä vuottahan Veniselos on hallinnut, mutta nyt on äkkiä järjestetty oikea näytös siitä, mitä yllätyksiä voidaan toimeenpanna sellaisissakin parlamentaarisesti hallituissa maissa, joissa on vahvaan enemmistöön nojaava hallitus. Edellisessä raportissani kertoessani Veniseloksen hallituksen kukistumisesta hieman omituisissa oloissa ja uuden muodostamisesta, mainitsin, ettei uudelle ennusteta pitkää ikää ja että Veniselos kai taas palaa valtaan. Mutten todellaan osannut olla niin kaukonäköinen, että olisin ennustanut uuden hallituksen kukistumisen, ennenkuin raporttini oli hallitukselleni ehtinyt.

Puolustuksekseni - vaikka en usko, että kukaan haluaa minua syyttää lyhytnäköisyydestä - huomautan vain, että Papanastassioun hallitus sekä kukistui sangen oudolla tavalla, niin että sitä oli jokseenkin vaikea odottaa, ainakin Roomas-

Jakelu (alempana olevien ohjeiden mukaan):

- 1) Tavallinen. _____ lle.
2) Tavallinen ja lisäksi _____ lle.
3) Ei tiedoituksiin. _____
4) Ei tiedoituksiin, mutta _____ lle.

sa ollen, kun ei ole tilaisuutta läheltä seurata kaikkia juonia. Ajateltakoon, että uusi hallitus ottaa ohjelmaansa sosialivakuutuslain, jonka edellinen hallitus on valmistuttanut ja josta se on tehnyt esityksen kamarille. Ennakkoneuvotteluissa Veniselos sanoo, ettei oppositiossa oleva enemmistö ole suvaitseva sen äänestämistä niin kiireellisesti kuin uusi hallitus haluaa, koska sitä on vielä eduskunnan valiokunnissa harkittava, vaikka se on hänenkin vakaumuksensa mukaan aivan erinomainen, tieteellisellä tarkkuudella valmistettu. Uusi pääministeri kyllä neuvotteluissa pysyy kannallaan ja ainakin haluaa saada panna lain voimaan hallinnollisessa järjestyksessä jättäen eduskunnalle tilaisuuden myöhemmin tehdä siihen muutoksia, mutta hän ei kuitenkaan esittämispuheessaan kamarille tee asiasta kabinettikysymystä, ainoastaan ilmoittaa hallituksen pitävän sitä ensisijaisen tärkeänä. Vastustuspuolueen nimissä Veniselos hieman arvostelee Papanastassioun pikku puolueen joutumista hallitusta muodostamaan ja väittää tätä puoluetta luokkapuolueeksi, jota sen nimenmuutoskin (ennen se oli Tasavaltalainen unioni, nyt Työläisten- agraarien puolue) hänen mielestään osoittaa. Mutta hän lupaa uudelle hallitukselle kamarin enemmistön s.o. oman puolueensa kannatuksen. Samaa vakuuttaa Mikalakopoulos, entinen ulkoministeri. Siis opposition johtajat lupaavat kannatusta. Tämän jälkeen pidetään viiden minuutin välihetki, jonka jälkeen Papanastassiou nousee puhujalavalle ilmoittamaan, että hallitus eroaa, koska se on pyytänyt enemmistöltä täyttä kannatusta, mutta Veniseloksen puheen sisällys enemmän kuin sen yksityiset lauseet osoittaa, ettei hallitus sittenkään saisi yrittää täyttä tehtäväänsä. Tälle hänen ilmoitukselleen kamari taputti käsiään. Eronpyynnössään hän ilmoittaa syyksi sen, ettei kamarin enemmistö ollut halukas antamaan hänen hallitukselleen täyttä kannatusta, ja suullisesti hän presidentille

vielä vakuuttaa todellakin saaneensa Veniseloksen puheesta sen käsityksen, ettei uudella hallituksella ole enemmistön r a j a t o n t a luottamusta. Mitä muuten tulee syytökseen, että hänen puolueensa olisi luokkapuolue, ilmoitti hän kamarissa, että vasta Veniselokselta sai tietää tästä seikasta.

Kieltämättä siis niin omituinen asiankulku, ettei vaadittane sitä ennakolta aavistamaan. Kovinkaan monia vastaavia esimerkkejä ei voitane parlamentarismien historiasta löytää.

Siitä keskustelusta, joka kävi hallituksen eroamisilmoituksen edellä, tarvitsee mainita vain pari kiintoisempaa kohtaa. Muu on liian yksityiskohtaista sisäpolitiikkaa. Ohjelmapuheessaan Papanastassiou alleviivasi, ystävällisten suhteitten säilyttämisen ohella kaikkiin maihin, erityisesti valmeuttaan pyrkimään Balkanin yhteistoimintaan. Tällöin hän mainitsi Kreikan ja Turkin yhä lujittuvan ystävyysyden, mutta samassa henkenvedossa myöskin ystävyysuhteen Jugoslaviaan ja Romaniaan. Tämä on sikäli kiintoisaa, että se ei ole sopusoinnussa Italian politiikan kanssa ja osoittaa siis, että Kreikka selvästi pysyttäytyy erillään kovin intiimistä syleilystä Italian kanssa, ja että ystävyysliitossa Turkki - Kreikka - Italia on vissi rako. Entinen ulkoministeri Mikalakopoulos vastauspuheessaan tähän kohtaan vain huomautti, ettei kukaan Kreikassa ole erimieltä hallituksen ystävyyspolitiikasta. Sen sijaan hän, käyttäen hyväkseen siirtymistään tavalliseksi edustajaksi, puhui erittäin avonaisesti Kreikan ulkomaankauppapolitiikasta, kompensatiokaupasta. Hän sanoi, että tätä politiikkaa tullaan noudattamaan niiden maiden suhteen, joiden kauppa on Kreikalle passiivinen. "Olisi järjetöntä tehdä kompensatiosopimuksia niiden maiden kanssa, joihin kaupamme on aktiivinen", niin kuuluivat hänen sanansa. Tämä oikea ja luonnollinen periaate tulee harvoin näin suorasukaisesti lausutuksi. Siitä on selvä johtopäätös, että niiden maiden, jotka ostavat Kreikasta enemmän kuin sattuvat saamaan sinne myydyksi, on katsottava eteen-

sä ja puolustettava etujaan. Tässä asemassa on kaikessa vaatimattomuudessa myöskin Suomi. Tahtoisin tässäkin yhteydessä Kreikan entisen (ja nyt taas nykyisen) ulkoministerin sanojen johdosta korostaa sitä, että meidän on syytä valita Balkanin maista se tai ne, joiden kanssa tahdomme käydä kauppaa, ja sitten omia valttejamme käyttäen pakoittaa tämä tai nämä maat ostajiksemme. Kreikka ei omasta aloitteestaan tee mitään hyväksemme, niinkuin ymmärrettävää on ilman Mikalakopouloksen sanojakin, eivätkä muutkaan.

Uuden hallituksen muodostaminen kävi tällä kertaa pikaisesti. Yksityisissä neuvotteluissa havaittiin turhaksi yrittää uudestaan suurempaa tai pienempää kokoomushallitusta, ja niinpä Veniselos muodosti hallituksen, jossa hän itse hoitaa, paitsi pääministerin tehtäviä, myöskin oikeusministeriön. Uusi hallitus ei tule käymään käsiksi varsinaiseen lainsäädäntötyöhön, se vaan valmistaa uudet vaalit, joiden nyt ilmoitetaan voivan tapahtua elokuun 7 tai 14 päivänä. Ainoa lainsäädäntöasia, jota varten eduskunta tulee lomaltaan kutsuttavaksi koolle, on - sosialivakuutuksen säätäminen, joka tulee esille ensi kuussa, niinkuin Veniselos jo on luvannut. Mitä tulee sanomalehtilakiin, johon Veniseloksen hallitus äsken kukistui, ovat uuden hallituksen jäsenten lausunnot siitä häilyviä, mutta näyttää siltä, että Veniselos on nyt havainnut mahdolliseksi hallita ilman sitä uusiin vaaleihin saakka. Bapanastassioun hallitus ei ollut ehtinyt tehdä juuri muuta kuin määrätä ertisen diktaattori Pangaloksen karkoitettavaksi, koska hänen puoluelaisensa olivat ruvenneet jälleen hääräämään. Mutta edeltäjänsä tämän ainoan toimenpiteen uusi hallitus aikookin jättää voimaan, sikäli kun ei Pangaloksen itsensä vaatima karkoituspäätöksen laillinen käsittely pakota sitä muuttamaan.

Ei liene tarvis tässä luetella Veniseloksen uuden hallituksen jäseniä, jotka yleensä ovat uusia miehiä ja valit-

tuja kansanedustajista sillä tavalla, että he kukin vaalipiirissään voivat hyvin toimia liberaalisen puolueen hyväksi ensi vaaleissa. Paitsi Veniselosta on jällellä vain kolme hänen edellisen hallituksensa jäsenistä, nimittäin Mikalokopoulos, ulkoministeri ja pääministerin apulainen, Varvaressos, rahaministeri, joka säilytti tämän paikan myös Papanastassioun hallituksessa, sekä Gonatas, Makedonian ministeri-kenraalikuvernööri.

Uuden hallituksen johtohenkilöt ovat jakaneet parhaansa mukaan sekä työn että virkistykseen, jota kumpikin heistä suuresti kaipaa. Lausannen konferenssissa edustaa Kreikkaa Mikalokopoulos, apunaan rahaministeri Varvaressos sekä Kreikan Berlinin ja Parisin lähettiläät, molemmat Politikset. Veniselos matkustaa t.k. 20 päivän tienoilla Bagnolles'een, jossa hän viipyy kolmisen viikkoa. Ja vaalien jälkeen Mikalokopoulos suunnittelee lähtöä vedenjuontiin Emsiin.

Luulen täten kertoneeni kaikki, mikä saattaa kiinnostaa tässä uudessa hallitusvaihteessa. Kaikki näyttää siis olevan hyvin järjestetty. Mutta maa on levoton, hätä suuri, lakkoliikkeetkään eivät ole lakanneet. Voi käydä niin, ettei Veniselos, joka uutta hallitusta muodostettaessakin oli sairaana, saa suunnittelemallaan rauhallisella tavalla työskennellä tässä vaalikaudenhallituksessa.

Roomassa, kesäkuun 10 päivänä 1932.

Lucretia Mott